

EENHEID IN SY VERSKEIDENHEID: GALASIËRS

3 : 26—29; HANDELINGE 2 : 4 & 11(b)

Ds. C. D. Jaftha

Ek onthou by die skool eenkeer toe ons 'n Engelse klas gehad het, het die onderwyser gesê "when gardeners get together they talk shop". Toe sê ek vir myself "when ministers get together well surely they have to talk shop". Dus wil ek maar 'shop talk' uit die Woord van die Here.

Die eenheid van die kerk

Die debat oor die eenheid van die kerk is geen nuwe debat nie. Verskillende teoloë het al in verskillende plekke op verskillende tye op verskillende wyses uitsprake oor hierdie kwessie gedoen. Die sitting van die Wêreldbond van Gereformeerde Kerke in Augustus verlede jaar te Ottawa in Kanada, het hierdie eeuoue saak weer opnuut oor laat kom. Die radio, televisie en koerante het volledig dekking aan hierdie sitting gegee en so die kerke in SA onder die soeklig geplaas.

Veral die Wit NG Kerk en die NH Kerk was in die nuus – trouens hulle lidmaatskap uit die wêreldliggaam is beëindig omdat hulle apartheid in die kerk sou toelaat. Die vraag is gevra wat dan nou van die Gereformeerde Kerk – ons kerk? Mense in Bloemfontein het my by verskeie geleenthede gevra wat sê ons oor Ottawa.

Sommige, o.a. dominees het selfs probeer wegkom van 'n mening deur te sê "maar ons is nie lidmate van die wêreldliggaam nie, dus het dit nie regtig op ons betrekking nie". Maar is dit werklik so?

Wat sê die Bybel oor die Eenheid in die kerk?

Paulus het in sy brief aan die Galasiërs verskeie fasette aangeraak van die gemeentelike lewe. 'n Mens kom agter dat Paulus eers sê dat daar geen ander evangelie is nie. Hy praat daarna oor die geweldige betekenis van die genade en die vrede van God – dat God nie die buitekant van die mens raaksien nie maar wel kyk na die binnekant. Die liefde van Christus is in sy lewe bewys en daarom die bekende uitspraak in Gal. 3 : 20: "Ek leef nie meer nie maar Christus leef in my". Paulus noem ook 'n baie belangrike ander aspek. Hy sê: Die Galasiërs het so mooi gevorder, hulle het met die Heilige Gees begin. Gevolglik vra hy vir hulle – hoekom wil julle nou in eie krag eindig? In die middel van die derde hoofstuk wend hy 'n baie interessante styl van beelde aan omdat hy die gevolge van die geloof in Christus vir die Galasiërs wil uitspel. Een beeld is die beeld van die testament. Dan kom hy met die hele argument oor die verbond wat God met Abraham gesluit het; 'n testament of bemaking dat almal in die nakomeling Jesus Christus verbonde sal wees. Die Wet het eers agterna gekom – m.a.w. die eise van die Wet kan mos nou nie die beloftes van die verbond – die testament – ophef nie.

Dus as die heidene wat tot bekering kom waaragtig die evangelie van verlossing in Christus Jesus aanneem, dan is hulle ook mos erfgename van die beloftes wat God aan Abraham gemaak het. Dan hoef hulle mos nie eers die eise van die Wet na te kom soos die Judaïste onder hulle neuse die besnydenis vry voordat hulle kwalifiseer vir die seëning van die belofte van Christus nie. "En wat meer is", sê Paulus, "Christus het die Wet vervul". Christus die Verlosser, die Here het gekom en die mens het 'n ander vasgryplek.

Die Wet het eintlik gedien as 'n tugmeester – 'n oppasser na Christus toe. En die verbintenis aan Christus word bewaarheid in die heerlike feit dat ons in Hom mag glo, die Een wat vir die sondes van die gelowiges gesterf het.

Nou beseel Paulus die hele argument. Hy verduidelik wat dit beteken om te glo en hy sê (26): "Deur hierdie geloof in Christus Jesus is julle nou almal kinders van God". 'n Wonderlike uitspraak, vir die heiden 'n heerlike troos maar vir die Judaïs 'n skerp vermaning. Die Judaïste het gemeen dat hulle alleen erfgename is van die belofte van Abraham – niemand anders nie. Nou sê Paulus dis nie waar nie. – Ook julle Galasiërs is erfgename van Abraham. Hy sê: "Julle is almal *kinders van God*", in die Grieks *seuns van God*. Ja, julle deel net soos die Joodse afstammeling in die erfenis van God.

Paulus wil tuisbring dat 'n mens nie eers 'n kind van Abraham hoef te wees voordat jy 'n kind van God is nie. Die geloof in Jesus Christus laat die gelowige Grieke net sowel as die gelowige Jode, seuns wees, volwasse seuns van God wat nie langer 'n tugmeester nodig het nie. Hulle mag lewe in die volle geloofsglorie dat Christus hulle Here hulle ook die geloofspad aandui.

Hoe gebeur dit?

Almal wat in Christus gedoop is, het hulle met Christus bekleed. Die aantrek van Christus as Heer en Meester en die doop met Christus sê eintlik wat Johannes die Doper uitgedruk het as die *doop met die Heilige Gees en met vuur*. En hoe raak is Paulus se beskrywing tog! Wie kan ons ons verbintenis met Christus sterker en sekerder laat beleef as juis die Heilige Gees, juis Hy wat God gestuur het om ons oë voortdurend oop te maak vir die sonde?

Paulus beklemtoon aan die Galasiërs: Let op julle verbondenheid met Christus, Die Seun van God, die Volbrenger van die Wet. In Christus is julle een. Dit is Hy wat julle op gelyke voet voor God gebring het. Dit maak nie meer saak of iemand Jood of Griek, slaaf of vry man of vrou is nie. *Die geloofsbetrekking tot Christus maak dan alle ware Christene, broers en susters van mekaar*. Paulus wil egter ook nie vir die Galasiërs op 'n dwaalspoor bring nie, want hy wat Paulus is, is baie trots daarop dat hy 'n Jood is, m.a.w. die Grieke wat tot bekering gekom het, is *nie nou almal ewe skielik Jode nie. Hulle bly Grieke*. Die mens word nie ewe skielik vroue en die vroue almal mans nie, die slawe bly nog slawe.

Maar wat hulle moet onthou is: *In Christus vorm hulle 'n eenheid. Want in Christus Jesus is sulke onderskeidings onbeduidend. God neem die persoon van die mens nie aan nie*. Broeders en susters dink net daaraan wat 'n heerlike troos is dit nie vir al daardie Christene van Galasië nie. Nou hoef hulle hulself nie eenkant, alleen, as 'n soort tweede klas gelowige te beskou nie, *maar een in Christus*. Saam met die "ou" Christene mag hulle jubel *dat by Christus maak dit nie saak of jy eeue lank of 'n daglank sy kind is nie*. Feit is jy deel in die kosbaarste skat, *die geloof in Jesus die Here*.

Ek is seker dat as daar een teenstem sou wou opgaan teen die uiteensetting van Paulus, so 'n persoon net verwys moes word na wat die bekleding met die Heilige Gees werklik met mense kan doen. Nêrens anders is dit duideliker as in Jerusalem, 50 dae na Christus se oorwinning

oor die dood, *ja met die uitstorting van die Heilige Gees. Op Pinksterdag kom 'n talewonder.* Doodgewone mense begin praat in tale. En moenie dink dit was maar 'n klomp geesdrywers wat geesdriftig mense wil beïndruk nie. Hulle is *Geesvervulde* gelowiges wat die wonder van Pinkster beleef.

En waaroor praat die mense op Pinkster? – Oor die groot dae van God!

God wil op Pinkster tuisbring die inwerking en inleef met die Heilige Gees bring eenheid

Pinkster bring *eenheid oor taal en volksgrense heen*, 'n *eenheid* wat nooit gesteur sal word nie, *eenheid* omdat dit van God kom.

Die preek van Petrus handel oor die groot wonderdade van God nl., Jesus se *geboorte*, Jesus se *lyde*, Jesus aan die *kruis*, Jesus oorwin die *graf*, Jesus *vaar op* na die *hemel* en sit aan die regterhand van God die Vader. Jesus stuur die Trooster, die Heilige Gees.

Is dit dan nie genoeg om oor te jubel nie? Dan maak dit mos nie saak in *watter taal* dit is nie of wie dit vertel nie! *Kleur en volksverskille is dan van minder belang.*

Tussen al die verskeidenheid is daar die eenheid.

Die heerlike boodskap geld vir ons nou weer in die tyd waar die stryd om die eenheid van die kerk weer so in die nuus is. Dis voorwaar die *hand van God* wat ons wil herinner waarom ons sy kerk is. Ons bely op grond van die Woord van God dat daar *net een* algemene Christelike kerk is, dat Christus uit die ganse menslike geslag, uit elke stam en taal en volk en nasie vir Hom 'n kerk vergader; dat almal wat die wil van sy Vader doen, kinders van God is en daarom mekaar se broers en susters is.

Tog wil ons nog (kerk) deure sluit en beperkings stel.

Daar bestaan by baie 'n sondige euwel om die eenheid ten spyte van die verskeidenheid te aanvaar, *so asof eenheid sinoniem met die verlies aan identiteit is.*

Eenheid is 'n heerlike getuienis van die reddende en versoenende genade van God. Eenheid beteken nie noodwendig gemengde kerkklidmaatskap en gesamentlike aanbidding nie, maar dit beteken dat ons mekaar in Christus aanvaar en die geleenthede moet ook geskep word dat Christene almal saam in Christus en sy *verlossing hulle verbly en verlustig.* Dit moet nie as 'n demonstrasie plaasvind nie, maar as 'n uitvloeisel van ons verbondenheid aan Christus.

Natuurlik stem 'n mens nie met alles saam wat by Ottawa gebeur het nie – of nader aan ons, m.b.t. die woelinge in die NG Kerk-familie nie. Ek is egter daarvan oortuig – dit is vir ons as Gereformeerdes 'n vingerwysing, juis vir ons, wat tog te graag wil spog met 'n *sinodebesluit* wat aireeds in 1961 geneem is te Potchefstroom, of met ons beminde *Algemene Sinode* – waar al die verskillende sinodes gelykop teenwoordig is. Terwyl ons dit het, probeer ons die *werklike belevingssituasie* systap: Want alte graag word probleem-situasies wat in die ander kerke opduik deur van ons kerkmense – en nogal in *Die Kerkblad*, beantwoord met: ons sinode het lankal reeds besluit of ons het 'n Algemene Sinode wat voorsiening maak dat al die "kerkgroepe" bymekaar uitkom – en die eenheid tot ware uitdrukking bring.

Maar wat baat dit om te roem op sinodebesluite en 'n Algemene Sinode terwyl ons nog in ons kerk, gevalle soos *Zeerust* en andere beleef? Moet ons nie ons hoofde in skaamte laat sak dat die sakewêreld en die politiek die pas aangee – en die kerk – ook ons kerk – kom nog sleepvoetend agterna?

Elke Gereformeerde in Suid-Afrika staan voor geweldige uitdagings. Kom ons gryp die kanse aan! Wit, Bruin en Swart, terwyl ons nog in vrede mekaar in die oë kan kyk! Ons moenie onself bluf en meen dat ons bymekaar is – en dan die wrede ontdekking maak dat ons mekaar nie ken nie.

Daar is geen rede waarom ons as Suid-Afrikaners, Wit, Bruin en Swart, nie met mekaar ons blydschap kan betuig nie. Die feit dat ons Kleurlinge, Afrikaners en Hollanders, Tswanas, Sothos en Vendas is, vorm geen rede waarom ons nie met mekaar ons blydschap sal betuig nie. – Ek is daarvan oortuig dat die saamwees te min gebeur, gevolglik, wanneer ons wel bymekaar uitkom, is dit so wêreldvreemd vir sommige, dat hulle nie weet hoe om dit te verwerk nie. En wat ly daaronder? *Die liggaam van Christus*, die lede van die Algemene Christelike kerk. En die wêreld gryp dit aan en buit dit uit. *Satan, hou nie van die eenheid in die kerk nie.*

Hoekom misluk talle eenheidspogings vandag?

Talle eenheidspogings misluk omdat ons nie meer weet wat die bekleding van die Heilige Gees beteken nie.

Die eenheidspogings misluk omdat ons dit uit ons eie soek; die gevare van die terroriste ons bang maak; ons dit soek vir menslike gewin of ons dit nie doen volgens die plan van God nie.

Vanaand roep God u opnuut op om tussen al die verskeidenheid ons eenheid in Christus te beleef.

Kom laat ons leef soos die Christene dit op Pinkster ervaar het. Eenheid kom wanneer ons een in die Gees is, wanneer ons gedryf word deur die Gees. Praat, getuig, jubel, juig, *oor die wonderdade van God!* En wat kry ons? Dan word ons kerk in die ware sin van die woord: *'n feestelike skare met blymoedige getuienisse omdat die vlam van die Heilige Gees in ons leef.* Wanneer dit in ons lewens ontbreek, leef ons bymekaar verby. Paulus sê in Christus is die gelowiges almal een.

Geleentheidsrede by Promosieplegtigheid, Hammanskraalse Teologiese Skool, 1 Februarie 1983.